

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Geneva per intestina Gallorum bella crevit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

asylum proditorum, incestorum receptaculum, absolutionis damnatorum. Hic impudicitia castitatem, virginitatem matrimonium sub jugum miserat: hic superbia humiliati insultabat, similitudini fraus, novitas antiquitati, heres denique religioni, hic in unam, cloacam avaritia, rapina, perfidia perjurium confluxerant. De quorundam qui eodum venerantur aut venturi dicebantur flagitiis conquerentibus, ac ne scelerati homines reciperentur monentibus, Calvinus respondit: Sinite eos venire, nos meliores eos reddemus. Nulli sinum suum claudit Ecclesia. Multi quidem simplices ac boni ceteroqui homines, ad quos alliciendos blanditiis, ad capiendos variis fraudibus utabantur, creditorum metu, ad praelaram hanc Rempublicam configabant; verum tam magna peregrinorum pars vel in Iustitiae manibus evaserant, vel fidem abnegarunt. Hic omnes in aedificatione illa nova ecclesia operas suas & opes conferebant, illi praecepit qui foro cesserant, ut hoc modo bonorum suorum semissimem creditoribus praereptum, sibi servarent. Ac quamvis, ut variarum nationum homines, linguis, mortibus, consiliis, ac religionibus inter se dissident: omnes tamen in nova hac condenda Babylone unanimiter conspirabant.

III. Sic nova facta Respublica Genevensis civitas, in nostris dissensionibus concordiam tutata est, & nostris miseriis crevit; ut cui nunquam etiam eorum defuerunt auxilia, qui nisi suae ipsi quieti invi-dissent, merito in eius exitium conjurare debebant; visitata jam Principibus arte, qui omnia ad suum trahentes commodum, ac temporibus insidiantes, majorem conservandi sui, vel ex vicinorum damnis augendi imperii, quam divinæ amplificanda gloriae habent rationem. Vnde factum est ut uno contra jam dictâ civitatem aliquid moliente, statim alter patrocinium eius suscepit. Galliae regibus Sabaudiae Dux conatus semper impedientibus, ne ex Helvetia militum in Galliam comatus intercluderetur; ac simul ut is qui hostis aliquando esse posset, propriorem hostem oppositum semper haberet; nec tutum modo regnum ab invasione præstaret, sed etiam ad vicinos ubi nondum plane spes omnis decollavit, aditus pateret. Magnū quidem Francisci I. erga Catholicam religionem fuit studium, magnus zelus: nihilominus tamen quum Sabaudiae Dux Genevenses rebelles suos domare, & civitatem, qua non religionem modo, sed & statum reipublicæ mutasset, ad obedientiam reducere statuisset; rex eius conatus obstatit, missus Ren-

tio Cenio magni nominis duce; qui validis copiis eodum profectus, Ducem re infecta obsidionem solvere coegerit.

IV. Post haec Geneva, quam recte Galliae incendiū dixeris, Galliae viribus subnixa, omnes hostiū minus contēpsit, & conatus elusit. Vnde novi illi cives inflati, Legatos miserunt de federe cū nostris regibus, ut cum quibusdā Helvetiorū pagis jā fecerant, ineundo: quos Annas Momorantius Galliae Constabilis, cuius consilio & prudentia Henrico II. regē, praecepit res administrabatur, nequaquam id ē regum dignitate fore ratus, acerrime incepitos faciliere jussit, sic eos alloquitus: Abite quantocuyus, dicite egregiis illis dominis vestris Genevensibus, uti veniant interula tantum induiti, cum laqueo ē collo pendente, & ad regis pedes prostrati, suppli-citer veniam implorent. Nam certe viles illi sunt, quam ut cum tanto rege federe & amicitia jungantur. Haec tum Constabilis, Catholicæ religionis zelo impulsus. Sed res postea valde mutarū: quum saeculo nostro plusquam ferre Christiani, & Catholicī quidem non hereticorum modo, sed & infidelium amicitiam expeterint, & opera statutū. Quare mirū non est, nos contēni, ut quos ad portas Principis sui auxilia mēdicantes viderint. Gallia fāne accepto ad Niceam incomparabili detramento, magno cum suo malo tum didicit, quā periculoseum ac damnosum sit, eiusmodi sociis & amicis uti.

V. Monlucius Gallie Marecallus & alii in Commentariis suis non verè minus quā prudenter notarunt, quod ex illo tempore res Gallorum ceperit

In peius ruere, & retro sublapsa referri:
quum paullō anteā nō respirare modo, sed & planè convalescere cōpissent. Quod quidem Venetiarum Dux Henrico III. regi ē Polonia revertenti, non tam' exprobavit, quam ut ne ipse tale quid faceret, fidele consilium dedit, in hunc modū loquuntur. Vnde tu putas, o Rex, tot tantaque mala tam in regnum quam in prædecessores tuos profluxisse, quam ex hoc amicitia & federis cum infidelibus contracti fonte? Non tu putas, tot Christianorum millia, à pirata Barbarossa in auxilium ab auo tuo vocata, & religione ejurata, Mahometismo nomen dare coacta, jā in inferno contra miseriae suæ autores, Dei vindictam implorare? Infidelium quidē opera se imperiumq; tueri sicut; sed cum infidelibus fedus offensivū ac defensivum percutere, id nihil aliud est quam Deo bellum indicere, qui suo tempore de temerariis illis hominibus ultionem sumere novit, tanto graviorem quanto magis seram.

Hæc